3 ـ رەتكى ورتالىقتىڭ شىنجياڭ قىزمەتى جۇنىندەگى ئىگىسە ئەمەلىيەتنىڭ رۇحىنى ئۈيرەنەيلىك، دايەكتىلەندىرەيلىك جاڭا داۋىردەگى جۇڭگودىكى سوتسىيالىستىك شىنجياڭ قۇرۇلۇشىغا قۇلۇشنايلىق

100 جىلدىق كۈرەس جولىندا جاڭا ساياھەت ئاتلانايلىق

مايتاۋ كورمە (مۇراجاي) سارايى:

ەكپىندى ئۇن تيانشاندى جاڭگىرتتى

جەلبىرەگەن قىزىل تۇ

قىزىل بازالاردى ارالاۋ ⑩

□ انار بۇلت / شىنجياڭ گازەتىنىڭ ئەتلىسى گى يوۋجۇن ەرىكتى ئەتلىشى نى لۇ

تيانشان تاۋىنىڭ سولتۇستىك باۋرايىنا، جوڭغار وپياتىنىڭ باتىس ـ وڭتۇستىك جيەگىنە ورنالاسقان مايتاۋدان مۇناي كەن قورى بايقالغاننان بۇگۈنگە دەيىن 100 جىلدان استام تاريخ كەشۈى وتە شىقتى، ول جۇڭگو مۇناي ونەركاسىبى وشاقتارىنىڭ ئىبرى.

بۇكىل ەل بويىنشا وسى ماڭزدى مۇناي حيميا قالاسندا وردس ۇلگىسىندەگى ئىبر قۇرىلىس كوز تارتىپ ەڭسە كوتەرىپ تۇر، مىنە بۇل مايتاۋ كورمە (مۇراجاي) سارايى.

مايتاۋ كورمە (مۇراجاي) سارايىنىڭ تۇركىنى مايتاۋ مۇناي جۇمىسشىلارى كلۇبى. بويىنا ئەداۋىر لەبى سىڭگەن بۇل قۇرىلىس 1955 ـ جىلى باستاپ سالىنىپ، وزگەرتۇلەردەن كەيىن 2016 ـ جىلى 1 ـ ايدا رەسمىي اشىلعان، مايتاۋدىڭ 100 جىلدان استامعى دىستىق ـ سۇيق كەشۈلەرى تۇڭگەلدەي وسندا ەستەلىككە الىنىپ، مايتاۋ وڭىرىندەگى، ئەتپىتى، قاراماياىلى قالاسندەگى ماڭزدى مادەنيەت سارايىنا جانە قىزىل سياحات كورىنىس تۇيىننە اينالىپ، شىنجياڭنىڭ ونەركاسىپ دامۇى تاريخىنا ايشقتى ءار قوستى.

"مىناۋ بۇرىنعى كونە زاتتارعا قارا-ڭىز، ودان ارى قازىرگى ەرەسەن وزگەرىستەرگە قاراڭىز، مەن مەملەكەتىمىزدىڭ دامىعاندىعىن، قۇدىرەتتەنگەندىگىن شىنايى سەزىندىم، وسىنداي زامانعا جاساعانىم ۇشىن ەرەكشە باقتىتىمىن". كەزىندەگى مايتاۋ مۇناي ايىرۋ زاۋودى علمي زەرتتەۋ ورنىنىڭ زەينەتكەرى، بيىل 80 جاستاعى شىن گوشي ءار رەت كورمە سارايعا كىرىپ ـ شىققان سايىن قاسىنداعىلارعا تەبىرەنسىن ايتىپ جاتادى.

مايتاۋدىڭ دامۇى مەن قۇرىلىسى بارىسىندا، تاعى كوپتەگەن جىرلاۋعا تاتىرلىق قاھارمان تۇلعالار مەن ۇلگىلەر ۇاكىلدەرى جارىققا شىقتى. "ۇاڭ جي ـ ى ءمو-رالنا دارىنى سايى اعا بۇىن زيالىلاردىڭ تاڭداۋلى ۇاكىلى، ونىڭ اتاق ـ ابىرويعا ۇمتىلماي، ءۇن ـ ءتۇنسز ۇلەس قوسقان رۇحانى قاسيەتى ءبزدى ماڭگى تاربيەلەپ، جىگەرلەندىرە بەرەدى". "ونەركاسىپ قۇاتتى بولسا، مەملەكەت تە قۇاتتى بولادى، مۇناي جۇمىسشىلارىنىڭ شارۋاشىلىق قۇرۇ، جاڭالىق اشۇ رۇحىنان ۇيرەنەمىز"... كوپ جىلدان بەرى توپ ـ توپ سياحاتشى مايتاۋ كورمە (مۇراجاي) سارايىنىڭ ۇاڭ جي ـ ىنىڭ ءومىرى، نزگى دىستەرى ارناۋلى تاقىرىپتىق كورمە زالىنا كەلىپ، ۇاڭ جي ـ ى قاتارلى قاھارمان ـ ۇلگىلەردىڭ نزگى دىستەرىن ەسكە الۇ ورىنىنا ءوز سەزىنىستەرى مەن تولعانىستارىن قالدىردى.

كورمە (مۇراجاي) سارايىنىڭ ءتۇسىندىرۇشىسى "90 ـ جىلداردىڭ تۇلەگى" چىن ياڭ سياحاتشىلارعا مىناداي ءبىر اسەرلى حيكايانى ايتقىمەلەپ بەرگەندى ەرەكشە جاقسى كورەدى: "جاڭا جۇڭگو قۇرىلىسى بايلىق پەن گەولوگيالىق دارىندىلار كەمشىل بولۇ قينىشلىعىنا تاپ بولعاندا، قولباسى شاڭىراعىنىڭ قىزى ياڭ جىڭلۇ قايتپاس رۇح جانە اسقاق سۇيىسپەنشىلىگىمەن جوڭغار وپياتىنا بارىپ، مۇناي گەولوگيالىق بارلاۋ قىزمەتىنە ات سالىسىپ، وتانىنىڭ ءۇمىتىن اقتادى، اقىرىندا ەرلىكپەن قۇربان بولىپ، مايتاۋ مۇناي گەولوگيالىق بارلاۋ تاريحىنا ايبىندى داستان جازىپ قالدىردى..."، ـ دەدى چىن ياڭ، ـ "ياڭ جىڭلۇدىڭ حيكاياسى مايتاۋدا كەڭىنەن تارالعان، ونىڭ رۇحى ۇرپاقتار بويى مايتاۋلىقتاردى ەكپىندەي العا ىلگەرىلەۋگە جەبەپ كەلەدى".

ماڭگى ۇمىتپاۋعا ءتيىستى اۋەلگى ماقساتتى ۇعىندىرىپ، ۋاقىت وتكەن سايىن جاڭالانىپ وتىراتىن رۇحتى قايتا ەسكە تۇسىرەدى. مايتاۋ كورمە (مۇراجاي) سارايى نەشە ۇرپاق مايتاۋلىقتاردىڭ ەستەمەسى مەن سۇيىسپەنشىلىگىن ارقالاعان، مايتاۋلىقتاردىڭ ورتاق رۇحانى مەكەنى.

تيانيۇن مۇناي حيميا شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ قىزمەتكەرى حۇ چۇنمەي مايتاۋ كورمە (مۇراجاي) سارايىنىڭ ەرىكتىسى. ول بىلاي دەدى: "كوپتەگەن مايتاۋلىقتار ءبىر ۇيدەگى ءۇش ۇرپاق بولىپ وسندا كەلىپ ەكسكۇرسيالايدى، ۇيرەنەدى، كوپتەگەن قىزمەتكەرلەر مەن جوعارى مەكتەپ وقۇشىلارى وسندا كەلىپ ەرىكتى بولىپ، كورمە سارايىنا جارشى بولدى".

"ءار رەت كەلىپ ەكسكۇرسيالاعان سايىن جاڭاشا سەزىمدە بولامىن. اعا بۇىن مۇنايشىلار جاپا ـ ماشاقاتتان قورىقپاي، قاجىرلىلىقپەن كۇرەس جاساپ، مايتاۋدىڭ مۇناي حيميا دىستەرىنىڭ دامۇىنا بەرىك نەگىز قالادى. ءبز الداعى قىزمەتىمىزدە بىلەك سىبانا قايراتتانا دىستەپ، جاڭا داۋىرىنە ەگى مۇناي حيميا ونەركاسىبىنىڭ دامۇى ءۇشىن ءوز ۇلەسىمىزدى قوسامىز"، ـ دەدى مايتاۋ مۇناي حيميا سەرىكتەستىگى مۇناي ايىرۋ زاۋودى 1 ـ بىرلەسكەن سەحىنىڭ قىزمەتكەرى جاۋ مىڭتاۋ.

"سارايعا ورنالاستىرىلعان كورىنىستەر مايتاۋداعى نەشە ۇرپاق مۇنايشىلارىنىڭ قاجىرلىلىقپەن شارۋاشىلىق قۇرعاندىعىنىڭ شىنايى بەينەسى، ارعى قاتپارىنداعى حيكايالاردى بىلگەن سوڭ، وسى كوممۇنيستەرگە قۇرمەتىم ونان ارى ارتا ءتۇستى. تاريحتى ەستە بەرىك ساقتاۋمەن بىرگە، ءبز وعان اناعۇرلىم مۇراگەرلىك ەتۇىمىز جانە وي ەلەگىنەن وتكىزۇىمىز كەرەك"، ـ دەدى وسى سارايدىڭ باستىعى شۇي ۇىنتاۋ، مادەنيەت كورمە سارايى قىزمەتىمەن شۇعىلدانعاننان بەرى ول ىلگەرىندى ـ كەيىندى مايتاۋ كورمە (مۇراجاي) سارايىنىڭ حۇجاتتاردى داياندىاۋ، مادەنى ەسكەرتكىشتەردى جيناۋ سياقتى قىزمەتتەرىنە قاتىناسىپ، مۇناي جۇمىسشىلارى كلۇبى فۇنكتسياسىنىڭ وزگەرىسىنە كۇا بولدى، ول وسى كورمە (مۇراجاي) سارايىندا ۇزاق ۋاقىت تۇرا بەرۇدى قالايدى.

تاريحتى ءبىلىپ، ەرتەڭگە نازار سالدى، جۇلگەنى بويلاپ العا تارتتى. جاڭا جۇڭگو قۇرىلعاننان بەرى نەشە ۇرپاق مايتاۋ مۇنايشىلارى قايسارلىقپەن شايقاسىپ، وزاتتاردى كوزدەپ، دامۇدا جاڭالىق اشىپ، مايتاۋدى برتىندەپ قۇاتى مەعىم، وسزامانداعان، كەمەلدى، جاسىل ەكولوگيالى مۇناي حيميا قالاسىنا اينالدىردى.

شۇي ۇىنتاۋ بىلاي دەدى: قازىر مايتاۋ كورمە (مۇراجاي) سارايى مەڭنان استام قىزىل ساقتاۋلى بۇيىمدار ارقىلى مايتاۋ رايوننىڭ، سوندای ـ اق توڭىرەكتەگى وڭىرلەردىڭ پارتيا تاريحىن ۇيرەنۇ تاربيەسىن ورىستەتۇدەگى ماڭزدى دانەكەرىنە اينالىپ، قىزىل تاربيە بازاسىنىڭ رولىن تولىق ساۋلەلەندىرىپ، جۇڭگو مۇناي ونەركاسىبىنىڭ وسزامانداعان بەرەگەي مۇناي حيميا بازاسى ـــ مايتاۋدىڭ 100 جىلدىق تاريحي ايات السىن جان ـ جاقتىلى قايتا كورسەتىپ، وسى زامانعى مۇناي حيميا جاڭا قالاسىنىڭ قۇبا تۇزدەگى ءشول دالادان بوي كوتەرگەندىگىن، سوندای ـ اق جوعارى ساپالى دامۇدى جۇزەگە اسىرعان ەكپىندى ايات السىن جاندى بەينەلەدى.

ەكسكۇرسيالاۋ سىلتەمەسى

مايتاۋ كورمە (مۇراجاي) سارايى 2012 ـ جىلى قۇرىلىس باستاپ، 2016 ـ جىلى 1 ـ ايدا سالىنىپ بولىپ سىرتقا اشىلدى. كورمە سارايى اۋتونوميالى رايون دارەجەلى قورعالاتىن مادەنى ەسكەرتكىش ورنى ـــ مايتاۋ مۇناي جۇمىسشىلارى كلۇبىن جاڭالاپ وزگەرتۇ ارقىلى سالىنعان، قۇرىلىس اۋماعى 4400 شارشى مەتر، كورمە ورنالاستىرىلعان اۋماق 2700 شارشى مەتر، كورمە، ءماجىلىس، قىزمەت جۇرگىزۇ ءبىر تۇلعالانعان، فۇنكتسياسى تولىق.

كورمە سارايى كورمەنىڭ الدىڭعى بولىگى، نەگىزگى كورمە اۋماعى، سوڭعى بولىگى، 2 ارناۋلى تاقىرىپتىق سارايى جانە ءبىر ۋاقىتشا كورمە زالى مەن سىرتقى كورمە اۋماعى سىندى جالپى 7 بولىكتى قامتيدى، مۇنىڭ ىشىندە نەگىزگى كورمە اۋماعىندا جەكە ـ جەكە مۇناي تەڭىزىندەگى قايىق، شىعىستان كوتەرىلگەن كۇن، اسقاق سەزىم الاۋلاعان جىلدار، ەكپىندەي العا ىلگەرىلەۋ، قوردالىلانىپ نىعايۋ، قارىشتاي دامۇ نەگىزگى تاقىرىبىندا 6 بولىك كورمە زالى ورنالاستىرىلعان. 800 نەشە قىمباتتى تاريحي سۇرەت، 300دەن استام ناقتى حۇجات ـ دەرەك، 400 نەشە تاريحي قۇنى بار مادەنى ەسكەرتكىش، ناقتى زات، سوندای ـ اق 30 نەشە جەردەگى نەگىزگى تاقىرىپتىق ءمۇسىن، قايتا قالپىنا كەلتىرىلگەن كورىنىستەر، جارتىلاي كورىنىستىك سۇرەت، قۇم تاباق مودەلى، كوپ مەدياللى بەينە ـ كەسكىن، ءىلىم ـ تەحنيكالىق ىقپالداستىق سياقتى كورمە تۇرلەرى ارقىلى مايتاۋدا مۇناي كەن قورى بايقالعاننان بەرگى 100 نەشە جىلدىق مۇناي حيميا ونەركاسىبىنىڭ دامۇى مەن قالانىڭ دامۇ ءىزىن كورسەتتى.

2017 ـ جىلى 10 ـ ايدا بۇل سارايى "اۋتونوميالى رايوننىڭ وتانشىلدىق تاربيەسى اتالدى؛ 2019 ـ جىلى 11 ـ ايدا جۇڭگو مۇناي، تابيعي گاز توبى شەكتى سەرىكتەستىگى جاعىنان تۇڭعىش توپتاعى "مۇناي رۇحى تاربيە بازاسى" اتالدى؛ 2021 ـ جىلى 1 ـ ايدا مۇناي جۇمىسشىلارى كلۇبى مايتاۋ مۇناي ايىرۋ زاۋودى ونەركاسىبى مۇراسىنىڭ ءبىر بولىگى رەتىندە، ونەركاسىپ جانە ينفورماتسيالاندىرۋ مينيسترلىگى جاريالاعان 4 ـ توپتاعى مەملەكەتتىك ونەركاسىپ مۇرالارى تىزىمدىگىنە ەنگىزىلدى.

جايىلاپ بەينە ەكرانىدى كورىڭىزدەر

لاڭگار قىستاعىنداعى قوس قولداۋ كورمە زالى:

قوس قولداۋ حيكاياسىن اۋىزدان ـ اۋىزعا تاراتتى

جەلبىرەگەن قىزىل تۇ

قىزىل بازالاردى ارالاۋ ⑪

□ انار بۇلت / شىنجياڭ گازەتىنىڭ ءتلىشى ياڭ شۇحان

سولتۇستىك تيانشان سىلەمىندەگى ءشولتاۋدى بوكتەرلەي العا قاراي جۇرگەنىڭزدە، كۇشار قالاسى شقىلا قالاشعى لاڭگار قىستاعى قىستاق تۇرعىندار كومىتەتى اۋلاسىنىڭ سول جاعىندعى الىس ـ جۇىقتا اتى ايگىلى قوس قولداۋ كورمە زالى كورىنەدى، "وتاندى ءسۇيىپ، ارمىانى قولداۋدىڭ مەملەكەتتىك ۇلگىسى" قادىر باقى قاريا مەن ازاتتىق ارمىانىنىڭ بالىق پەن سۇداي ەتەنە بولعان حيكاياسى كۇنى كەشە عانا تۇىلعاندای وسى ارادان اۋىزدان ـ اۋىزعا تارالىپ جىرلانۇدا.

قادىر باقى قاريا لاڭگار قىستاعىنىڭ جاي تۇرعىنى. ول 40 نەشە جىلدى ءبىر كۇندەي وتكىزىپ، قاراپايىم تىلمەن ءبىر مىڭنان استام كۇندەلىك جازىپ، سول جەردە تۇراتىن ارمىانىنىڭ بەلگىلى اسكەري ءبولىمى مەن قىستاق تۇرعىندارى اراسىندا ارمىانى قولداۋ، حالقتى ءسۇيۇ حيكايالارىن ەستەلىككە الدى، وندا كوممۇنيستىك پارتيا جاقسى، ازاتتىق ارمىا جان اشىر دەگەن ءبىر عانا نەگىزگى تاقىرىپ بار. قارىانىڭ كۇندەلىگى "ارمىانى قولداۋ كۇندەلىگى" اتالىپ، سانسىز ادامدى اسەرلەندىردى، قارىانىڭ نزگى دىستەرى تيانشان الابىندا، اسكەري كازارمانىڭ ءشىسىنداعى كەڭىنەن تارالدى، ول جاڭا داۋىردەگى ارمىا مەن ۇكىمەت، ارمىا مەن حالىق نىتىماعىنىڭ، ۇلتتار نىتىماعىنىڭ نقشام كورىنىسى ءارى ارمىانىنىڭ حالقتى ءسۇيۇىنىڭ، حالقتىڭ ارمىانى قولداۋىنىڭ شىنايى بەينەسى.

2014 ـ جىلى 12 ـ ايدىڭ 3 ـ كۇنى قادىر باقى قاريا ناۋقاستان قايتىپ بولدى، ءبراق ونىڭ كۇندەلىگى توقتاۋسىز جاڭالانىپ وتىردى. لاڭگار قىستاعىنداعى قىستاق تۇرعىندارى مەن ونىڭ بالالارى ءالى دە جالعاستىرۇدا، "كوممۇنيستىك پارتيا جاقسى، ازاتتىق ارمىا جان اشىر" دەگەن مەيىرىمدى ۇرپاقتار بويى جالعاستىرا بەرمەك.

قوس قولداۋ كورمە زالى 2006 ـ جىلى 7 ـ ايدا سالىنعان، جالپى اۋماعى شامامەن 100 شارشى مەتر، 2008 ـ جىلى 5 ـ ايدا مەملەكەت دارەجەلى وتانشىلدىق تاربيە بازاسى داڭق اتاعىنا يە بولدى. كورمە زالى "ىقلاستى قامقورلىق"، "44 جىل ارمىا مەن حالىق قارىم ـ قاتىناسىنىڭ ارلەنۇىنە كۇا"، "ءبىر وزەننىڭ سۇىن ىشكەن ارمىا مەن حالقتىڭ سۇيىسپەنشىلىگى تەڭىزدەي تەرەڭ"، "بۇقاراعا ىقلاسپەن قىزمەت وتەپ، مەكەندى قول ۇستاسا بىرگە قۇرۇ"، "ۇلگىلەرگە امانداسىپ، حال سۇراۋ، ونەگەلىلەردىڭ نزگى دىستەردىنەن ۇيرەنۇ"، "ارمىا مەن حالىق سەلبەسىتىگى شىنايى سۇيىسپەنشىلىكتى ايگىلەدى، لاڭگاردىڭ كونە بەينەسى جاڭاردى" سىندى 6 بولىككە بولىنگەن، 16 كورمە تاقتاسىنداعى 71 فوتو سۇرەتتە، باستەسى، قادىر باقى مەن ازاتتىق ارمىا ارا-سىنداعى شاعىن حيكايالار بەينەلەنىپ، ارمىا مەن حالقتىڭ ءبىر وتباسىنىڭ ادامدارىنداي ەتەنە قويۇ سۇيىسپەنشىلىگى ايگىلەنگەن.

"جاستىق شاعىنان قارتايعانعا دەيىن قاريا قاراپايىم تىلمەن 40 نەشە جىلدان بەرى ازاتتىق ارمىانىڭ تۇرعىن جەرىندەگى بۇقارا ءۇشىن دىستەگەن سانسىز نزگى ءىسىن كۇن سايىن ەستەلىككە الىپ وتىردى. قارىانىڭ كۇندەلىكتەرى بەينە ومىرشەڭدىك قۇاتقا يە دەرەكتى فيلم سياقتى سول كەزدەگى جاعدايدى ءبىر ـ بىرلەپ كوز الدىمىزعا اكەلەدى". 4 ـ ايدىڭ 14 ـ كۇنى قوس قولداۋ كورمە زالىنىڭ ءتۇسىندىرۇشىسى ۇ جيانىڭ تۇسىندىرمەسى ەكسكۇرسيالاۋشىلاردا كۇشتى ورتاق اسەر تۇدىردى، ولار كورمە تاقتاداعى مازمۇندارىنا ءالسىن ـ ءالى قولتەلەفوندارىمەن سۇرەتكە ءتۇسىرىپ جاتتى.

"قىستاقتا مىندەت اتقارعان 3 جىلدان بەرى ارمىا مەن حالىق اراسىنداعى كوپتەگەن اسەرلى حيكايالاردى كوردىم، ەستەدىم"، ـ دەدى لاڭگار قىستاعى پارتيا يا-چەيكاسىنىڭ شۇجيى لي شىسۇڭ. ول ءار جولعى "1 ـ تامىز"، "1 ـ قازان" جانە جاڭا اسكەرلەردىڭ قوسىنعا كىرۇى، كونە اسكەرلەردىڭ قوسىنىنان قايتۇى سياقتى كەزدەردە قىستاق تۇرعىندارىنىڭ تۇڭعىلەدەي وزدىكتەرىنەن ءدامدى تاعام اكەلىپ اسكەري بولىمنەن حال سۇرايتىندىعىن ايتا كەلىپ: "اسىرەسە، كىشكەنە اق ورىك، ءجۇزىم، جاڭعاق، انار پىسقان مەزگىلدە قىستاق تۇرعىندارىنىڭ ۇلكەندى ـ كىشىلى شارباق كوتەرىپ شعىپ بارا جاتقانىن كورەسىز، مۇنى سۇراماي ـ اق اسكەري بولمەنەن حال سۇراعالى اپارا جاتقانىن بىلۇگە بولادى"، ـ دەدى.

سول كۇنى قىستاقتاعى ساقا پارتيا مۇشەسى قادىر امۇت پەن بىرنەشە قىستاق تۇرعىنى كورمە زالىنا كەلدى، "مەن ۇنەمى ارالاپ تۇرامىن، ەكسكۇرسيالاۋعا كەلگەن دوستارعا ءبز بەن ازاتتىق ارمىانىنىڭ حيكايالارىن ايتىپ بەرەمىن"، ـ دەدى قادىر امۇت ەسكە الىپ. ءبىر جىلى جاۋىنگەرلەر قىستاق جاننىدا ەڭبەك ىستەيدى، ىستەتىپ جاتقان كۇرەكتىڭ سابى، قايلانىڭ سابى مايدا بولماعاندىقتان، الاقاندارى ويلىپ كەتەدى. كەي قىستاق تۇرعىندارى دەرەۋ ۇيلەرىنە قايتىپ، سۇرگى اكەلىپ، جاۋىنگەرلەردىڭ ەڭبەك قۇرالدارىن ءبىر ـ بىردەن سۇرگىلەپ، مايدالاپ، وزدەرى سناپ كورگەننەن كەيىن جاۋىنگەرلەرگە بەرەدى.

حالقتىڭ ارمىانى قولداۋى، ارمىانىڭ حالقتى ءسۇيۇى سىندى مەيىرگە تولى وسىنداي حيكايالار لاڭگار قىستاعىندا تولىپ جاتىر. جەرگىلىكتى ۇكىمەتتىڭ، سول جەردە تۇراتىن اسكەري ءبولىمنىڭ جانە كوپ جاقتاعى كۇشتىڭ ورتاق قۇلشىنىسىندا بۇگىنگە لاڭگار قىستاعىندا ۇلتتىق ەرەكشەلىككە يە قۇرىلىس ۇلگىسىندەگى تۇرعىن ۇيلەر قاز ـ قاتار ءتزىلىپ، بايىرعى شعىر قالاسى قىستاعى كۇشار قالاسىنىڭ وتانشىلدىق تاربيەسى، ۇلتتار نىتىماعى تاربيەسى ۇگىت، يدەيا، مادەنيەت بازاسى. قوس قولداۋ كورمە زالى لاڭگار قىستاق تۇرعىندار كومىتەتىنىڭ اۋلاسىندا، كۇشار قالا رايوننان اۋتوكولىكپەن شامامەن 30 مينۇتتا جەتۇگە بولادى. كورمە زالىنداعى كوپتەگەن سۇرەتتەر "وتاندى ءسۇيىپ، ارمىانى قولداۋدىڭ مەملەكەتتىك ۇلگىسى" قادىر باقىنىڭ كۇندەلىگى سول جەردە تۇراتىن ارمىانىنىڭ بەلگىلى اسكەري ءبولىمى اراسىندعى شاعىن حيكايالارىن ايگىلەپ، جەرگىلىكتى ورىنىنىڭ ارمىا حالقتى ءسۇيىپ، حالىق ارمىانى قولداپ، ارمىا مەن حالقتىڭ ءبىر وتباسىنىڭ ادامدارىنداي بولعان ەتەنە سۇيىسپەنشىلىگىن بەينەلەگەن. قوس قولداۋ كورمە زالىن ەكسكۇرسيالاۋ ۇاقىتى ساعات 11دەن 19دان 30 مينۇت وتكەنگە دەيىن دۇيسەنبىدەن سەنبىگە دەيىن تەگىن اشىلادى.

جايىلاپ بەينە ەكرانىدى كورىڭىزدەر

مايتاۋ كورمە (مۇراجاي) سارايىنىڭ 3 ـ كورمە سارايى ىشىنە قويىلعان مادەنى ەسكەرتكىشتەر مەن تاريحي ماتەريالدار. □سۇرەتتى سۇرەتتەگەن انار بۇلت / شىنجياڭ گازەتىنىڭ ءتلىشى

لاڭگار قىستاعىنداعى قوس قولداۋ كورمە زالى. □سۇرەتتى انار بۇلت / شىنجياڭ گازەتىنىڭ ءتلىشى جانبولات ماناربەك تۇسىرگەن